

Inatsisartut Suleriaasianni § 33 naapertorlugu aalajangiiffigisassatut siunnersuut imaattoq matumuuna saqqummiuppara:

Aalisarneq pillugu EU-mut isumaqatigiissutip sivitsorneqannginnissaanik aammalu EU-mi OCTA-mut ilaasortaajunnaarnissamik suliniuteqarneq aallartisarnissaa pillugu Naalakkersuisut peqquneqarnissaanik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Suliaq kingusinnerpaamik ukioq 2025 naatinnagu naammasseriissaaq.

(Inatsisartunut ilaasortaq Pele Broberg, Naleraq)

Tunggavilersuut

Ullumikkut Kalaallit Nunaat Danmarkimit pigineqarnerata kingunerisaanik, danskisullu tamatta innuttaassuseqarnerput ilutigalugu, suli EU-mut ilaasortaasutullusooq inissisimavugut. Aalisagartaatigullu sallunaveeqqutigalugit nunarput Danmarkimut aamma EU-mut pituttorneqarlutik.

Ilaasa oqaatigisaraluarpaat “Aaligooq EU-mit anigutta pitsaanerulissasoq”, puigorlugulu aninikuugalarluta, iluaqut ataasiinnarluunniit pigilernikuunnginnatsigu suli Danmark pigisaatut OCTA-mi ilaasortaaginnavissimagatta. Danmark/EU kisiat aqqutigalugu niuertarluta.

Nunanut allanut niurneq ajornitta kingunerisaanik, aalisagartaatigut tamarmik Danmark aqqutigalugu annissorneqarput. Nunatsinniillu nalillit Danmarkimut annissorneqartuarnissaat qulakkeerniarlugu, Danmarkip akisussaaffigisaa “Fødevarestyrelse” piorsarnagu.

Namminersornermut Inatsit malillugu Danmark pisussaaffeqarpoq akisussaaffiit ullutsinnut naleqquttumik piorsarnissaat. Tamanna piunngilaq, akerliani nunasiaatitut suli ingerlatsillutik, pissanillit nalilinnik pajuttorlugit.

Allaammi Savalimmiormiut nunasiaataasimanatik Kalaallit Nunaaniit siuarsimanagerjuupput, taamatut pituttoqqanngimmata. Danmark aprofileruisuutinnginnamikkit niurnerminnut.

Taamaammat Kalaallit Nunaat EU-mut niueqatigiinnissamut isumaqatigiissusiornissaa piffissangorpoq, kisianni aalisagartaatigut sallunaveeqqutiginagit naligiittulli suleqatigiinnissaq aneesaaralugu ingerlanissaq.

Qularinngilara isumaqatigiinninniarnerni nunatsinni inoqqortussuserput immikkut isiginiarneqarumaartoq, taamaalillunilu aqqissuussinermi EU-p allaffissornertarujussuanut ilanngunnata nunatsinnut tulluussakkamik aqqissuisoqarumaartoq.

Upernaaq inatsisartuni ataatsimiinnitsinni oqallisissiatut una quleqaq qaqqippara¹. Oqallinnermi ersineq aammalu pissutsit massakut atuuttut attatiinnarniarlugit partiit amerlanerit oqariatuutigaluaaraat, Naleqqamiit isumaqarpugut OCTA-miit anineq nunatsinnut annertunerujussuarnik iluaqutitaqassasoq.

Aalajangiiffigisassatut siunnersuut akuerineqariarpat Kalaallit Nunaata EF-imut naameerluni nalunaaruteqaraluarnera piviusunngortinneqanngitsoornera, kiisami timitalerneqassagaluarpoq nunatsinnilu innuttaasunut iluaqutissaa malunnartinneqarsinnaalerluni.

Pisortanut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassai:

Naalakkersuisut Inatsisartut upernakkut ataatsimiinnerani oqallisigineqarmat (UPA24/89)² ilaatigut ima nalilersuipput:

...Aalisarneq pillugu isumaqatigiissut aammalu peqatigiinnissamik isumaqatigiissut/Kalaallit Nunaat pillugu isumaqatigiissut aqqutigalugit Nunatta Karsia ukiumut 392 mio. kr. missaanik (2022-mi kisitsisit) pissarsisarpoq, tassalu aalisarneq pillugu isumaqatigiissut aqqutigalugu 169 mio. kr.-it Suleqatigiinnissamullu isumaqatigiissut aqqutigalugu 223 mio. kr.-it. Kisitsisit ukiumiit ukiumut allanngorartarput ilaatigut anguniakkat anguneqarsimani aammalu EU-mut pisassiissutissatut isumaqatigiinninniutigineqartussat annertussusaat apeqqutaallutik.

...Aalisarneq pillugu isumaqatigiissutip atorunnaarsinneratigut aalisakkallu EU-mut pisassiissutigineqartartut nammineq aalisarnerisigut pisortat isertittagaasa ukiumut 190 mio.kr. missaanik amerleriarsinnaanerit missingerneqarnikuvoq. Aningaasat taakku Kalaallit Nunaata massakut EU-mit pissarsiarisartagaani 392 mio.kr.-iusunit annikinnerungaarput. Tassungalu akitsuutininik akiliuteqartannginnikkut isertittakkat qaavatigut ilassutigineqassallutik...

Namminersortunut aningaasaatigut allaffissornikkullu kingunerisassai:

Naalakkersuisut Inatsisartut upernaakkut ataatsimiinneranni oqallisigineqarmat (UPA24/89)

...Akitsuusersugaannginneq atorunnaarpat 235 mio. kr.-t missaanik ingerlatseqatigiiffinnut avammut niuertunut aningaasartuutit qaffannerinik tamanna kinguneqassaaq, niueriaatsit assinga suli atorneqarpata. Akitsuusersugaannginnerup atorunnaarnera ingerlatseqatigiiffiit akileraarutaannit pisortat isertitaat 62,4 mio. kr.-nik ikilissasut naatsorsuutigineqarpoq...

Innuttaasunut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassai:

Annerusumik allannguuteqassanngilaq.

¹ [pkt89_fm2024_foersp36_udtraeden_af_octa_peleb_naleraq_rettblad_kal.pdf\(ina.gl\)](#)

² [pkt89_fm2024_foersp36_udtraeden_af_octa_sn_kal.pdf\(inatsisartut.gl\)](#)